

کامل‌ترین تلخیص نهایة الحکمة ج ۲

۳۸۰ پرسش و پاسخ

چکیده مطالب در ۳۶۰ نکته

نمودارهای متنوع

نمونه سوالات امتحانی به همراه پاسخنامه

◆ علی ناصری راد

سرشناسه	لمسی رو، علی، ۱۳۹۴ -
علوم فارزدای	نیایالحکمہ، فارسی، برگزیده
علوم و نام پذیران	کاکتینر، تخصص نیایالحکمہ ۲۸۰ پرسش و پاسخ، چکیده مطلب در ۳۵ نکته، نمودارهای متنوع
مشخصات نشر	نمونه سوالات امتحانی به همراه پاسخنامه علی ناصری‌زاد
مشخصات ظاهری	قم : انتشارات دارالعلم، ۱۳۹۱
شماره	۷: نوادران
وضعیت فهرست نویسی	۳۵۰۰۰ طلا : ج ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴۵۴-۷: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴۵۴-۸-ج ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴۵۴-۹
پادشاهت	فربا
پادشاهت	ج ۲ (خطاب اول : ۱۳۹۱) (قیمت)
پادشاهت	خطاب اول : کلک شده، ۱۳۹۷
پادشاهت	کتاب حاضر خلاصه ای از کتاب "نیایالحکمہ" تألیف محمدحسن طباطبائی است.
پادشاهت	نامه
موضوع	فلسفه اسلامی
موضوع	Islamic philosophy
موضوع	فلسفه اسلامی - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	Islamic philosophy -- Questions and answers
شناخته افزوده	طبع اول، محدثین، ۱۳۹۰ - ۱۳۹۱، نیایالحکمہ، برگزیده
ردۀ بندی کنکره	BBR ۱۳۹۱
ردۀ بندی دیوبی	۱۸۱/
شماره کتابشناسی ملی	۹۲۴۴۷۲۰

کامل ترین تلحیص نیایالحکمہ ج ۲

نگارش / علی ناصری راد
ناشر / انتشارات دارالعلم
تیراز / ۷۰۰ / جلد
قیمت / ۱۳۰۰۰ تومان
نوبت چاپ / سوم بهار ۱۴۰۲
قطع و صفحه / وزیری ۳۳۵ صفحه

دفتر مرکزی / قم خیابان معلم، میدان روح الله نبش کوچه ۱۹ پلاک ۱۰
تلفن ۹ / ۳۷۷۴۴۲۹۸ / ۳۷۷۴۱۷۹۸ / فکس ۳۷۷۴۴۲۹۸
دفتر تهران / خیابان انقلاب، ۱۲ فوروردين، ساختمان تجاری ناشران
طبعه همکف شماره ۱۸ / ۱۶ تلفن: ۰۶۹۵۵۴۰۵-۵۶۶۹۷۳۸۹
مشهد - انتشارات کتاب شفاء - چهارراه شهداء - خیابان آیت الله بهشت ۲
مجتمع گنجینه کتاب - طبقه پایین ۰۹۱۵۳۰۱۳۷۸-۰۵۱۱-۲۲۰۱۴۳۴-۰۹۱۵۳۰۱۳۷۸

چاپ / چاپ احسان قم، تلفن ۳۷۷۴۳۴۴۳
حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

فروش اینترنتی:

www.darolelm1335.com

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴۵۴۸-۱

فهرست موضوعات

▪ مرحله هشتم: علت و معلول	۳۴۷
چکیده مرحله هشتم	۳۴۹
• فصل اول: اثبات علیت و معلویت و اینکه آنها در «وجود» تحقق می‌یابند.	۳۴۵
تعريف علت و معلول	۳۴۵
اثبات علیت و معلویت (= قانون علیت)	۳۴۵
علیت و معلویت، تنها در دایره «وجود» تحقق می‌یابد	۳۴۶
معلول علت، فقط «وجود» معلول است	۳۴۶
وجود معلول، عین فقر و ربط به علتیش است	۳۴۷
• فصل دوم: تقسیم‌های علت	۳۴۸
علت تام و علت ناقص	۳۴۹
علت واحد و علت کثیر	۳۴۹
علت بسیط و علت مرکب	۳۵۰
علت داخلی و علت خارجی	۳۵۱
علت حقیقی و علت معدّ	۳۵۱
• فصل سوم: وجوب وجود معلول در ظرف وجود علت تامه و وجوب وجود علت در...	۳۵۲
مسئله نخست: وجوب بالقياس معلول نسبت به علت	۳۵۲
یک اشکال و پاسخ آن	۳۵۳
بررسی دیدگاه برخی از متکلمان درباره رابطه فعل با فاعل مختار	۳۵۳
حدوث زمانی عالم محال است	۳۵۴
نقد راه حل‌های متکلمان برای دفع اشکال از حدوث زمانی عالم	۳۵۵
نقد دیدگاههای متکلمان درباره فاعل مختار...	۳۵۵
نقد دیدگاهی که «اراده واجب» را علت وجود اشیا می‌داند	۳۵۷
مسئله دوم: وجوب بالقياس علت نسبت به معلول	۳۵۸
معلول در بقا به علت نیاز دارد...	۳۵۹
صحت فعل، مشروط به داشتن سابقه عدم زمانی نیست	۳۵۹
• فصل چهارم: از علت واحد جز معلول واحد صادر نمی‌شود	۳۶۱
معنای «واحد» در قاعده الواحد	۳۶۱

۳۶۱	اصل سنتیت.
۳۶۲	اثبات قاعده واحد.....
۳۶۲	قاعده واحد با قدرت مطلق خداوند منافات ندارد.....
۳۶۳	• فصل پنجم: دور و تسلسل در علل، محال است.....
۳۶۳	تعريف دَوْر و اثبات محال بودن آن.....
۳۶۳	تعريف تسلسل.....
۳۶۴	شروط تسلسل.....
۳۶۵	اثبات محال بودن تسلسل.....
۳۶۶	محال بودن تسلسل در سلسله معلول های نامتناهی.....
۳۶۷	محال بودن تسلسل در همه اقسام علل.....
۳۶۷	محال بودن تسلسل در اجزای ماهیّت.....
۳۶۸	• فصل ششم: علت فاعل.....
۳۶۸	تعريف علت فاعل.....
۳۶۸	اثبات ضرورت وجود علت فاعلی.....
۳۷۰	• فصل هفتم: اقسام علت فاعلی.....
۳۷۰	تعريف و توضیح اقسام علت فاعلی.....
۳۷۴	• فصل هشتم: تنها مؤثر حقیقی، خداوند سبحان است.....
۳۷۵	• فصل نهم: فاعل تام، قوی تراز فعل خود و مقدم بر آن است.....
۳۷۵	قوی تربودن وجود فاعل تام نسبت به فعلش.....
۳۷۶	تقدم وجود فاعل بر فعلش.....
۳۷۶	• فصل دهم: شیء بسیط نمی تواند هم قابل و هم فاعل باشد.....
۳۷۷	• فصل یازدهم: علت غایبی و اثبات آن.....
۳۷۸	دو کمال در هر حرکت.....
۳۷۹	اتحاد وجودی غایت حرکت با حرکت.....
۳۷۹	رابطه غایت حرکت با محرك و منحرک.....
۳۸۰	اثبات غایت برای انواع افعال.....
۳۸۲	نتائج بحث.....
۳۸۷	تبییه: نقد سخن اشاعره و معترضه درباره غایت افعال الهی.....
۳۸۸	خداوند متعال غایت همه غایت هاست.....

• فصل دوازدهم: کارگزاف، قصد ضروری، عادت و مانند آنها بدون غایت نیستند.....	۳۸۹
مبادی افعال ارادی.....	۳۸۹
غایت هر یک از مبادی افعال ارادی.....	۳۹۰
اقسام مبدأ علمی تجربی.....	۳۹۱
حضور صورت خیالی غایت با غفلت از آن منافات ندارد.....	۳۹۲
غایت فکری در افعال عیش.....	۳۹۳
فقدان غایت در افعال باطل.....	۳۹۴
مبادی فعل ارادی در مجردات.....	۳۹۵
• فصل سیزدهم: بطلان اتفاق.....	۳۹۵
چیستی اتفاق.....	۳۹۵
دیدگاه اتفاق و نقد آن.....	۳۹۶
دیدگاه ذیمقراطیس.....	۳۹۷
بررسی دیدگاه اینبادفلیس.....	۳۹۸
بی‌آمد انکار رابطه غایت با فعل مسد.....	۴۰۰
• فصل چهاردهم: علت ماذی و علت صوری.....	۴۰۱
ماذه نخستین و ماذه دوم.....	۴۰۱
چیستی علت ماذی.....	۴۰۲
اثبات علت ماذی.....	۴۰۲
رابطه ماذه با صورت.....	۴۰۲
نقد انحصار علل در علت ماذی.....	۴۰۳
چیستی علت صوری.....	۴۰۴
اثبات علت صوری.....	۴۰۴
رابطه صورت با ماذه.....	۴۰۴
صورت اخیر، همه آثار نوععش را دارد.....	۴۰۵
ترکیب اتحادی ماذه و صورت.....	۴۰۶
• فصل پانزدهم: علت جسمانی.....	۴۰۶
■ مرحله نهم: قوه و فعل.....	۴۰۹
چکیده مرحله نهم.....	۴۱۱
مقدمه.....	۴۱۷
معنی اصطلاحی قوه و فعل.....	۴۱۷

• فصل اول: سبق و لحقوق یا تقدّم و تأخّر.....	۴۶۷
مفهوم تقدّم و تأخّر	۴۶۷
اقسام تقدّم و تأخّر.....	۴۶۷
• فصل دوم: ملاک سبق و لحقوق در هر یک از اقسام آن.....	۴۷۱
تعریف ملاک سبق و لحقوق	۴۷۱
انواع ملاک تقدّم و تأخّر	۴۷۱
• فصل سوم: معیت (= همراهی، همپایی).....	۴۷۳
تعریف معیت	۴۷۳
اقسام معیت	۴۷۳
• فصل چهارم: معنای قدم و حدوث و اقسام آن.....	۴۷۴
معنای عرفی حدوث و قدم	۴۷۴
حدث و قدم فلسفی	۴۷۵
• فصل پنجم: حدوث و قدم؛ مانع	۴۷۵
• فصل ششم: حدوث و قدم ذاتی	۴۷۶
• فصل هفتم: حدوث و قدم به حق	۴۷۷
• فصل هشتم: حدوث و قدم دهری	۴۷۸
■ مرحله یازدهم: عقل و عاقل و معقول	۴۷۹
چکیده مرحله یازدهم	۴۸۱
• فصل اول: تعریف و تقسیم علم، و بیان برخی از خواص آن	۴۸۷
وجود علم و مفهوم علم، بدیهی است	۴۸۷
علم حضوری و علم حضوری	۴۸۷
حضوری بودن علم انسان به ذات خود	۴۸۸
علوم حضوری به علوم حضوری می‌انجامند	۴۸۸
تعریف علم	۴۹۳
• فصل دوم: اتحاد عالم با معلوم یا اتحاد عاقل با معقول	۴۹۴
عینیت علم و معلوم بالذات	۴۹۴
اثبات اتحاد عالم و معلوم	۴۹۵
پاسخ به اشکالات واردشده بر اتحاد عالم با معلوم	۴۹۶
یک نتیجه	۵۰۱

• فصل سوم: تقسیم علم حصولی به کلی و جزئی و مسائل آن	۵۰۱
تعريف علم کلی و علم جزئی	۵۰۱
نتایج	۵۰۲
• فصل چهارم: تقسیم علم حصولی به کلی و جزئی به معنای دیگر	۵۰۸
• فصل پنجم: انواع تعقل	۵۱۰
• فصل ششم مراتب عقل	۵۱۱
• فصل هفتم: علت افاضه‌کننده صور علمی بر عقل	۵۱۲
افاضه‌کننده صور علمی کلی	۵۱۲
افاضه‌کننده صور علمی جزئی	۵۱۴
• فصل هشتم: تقسیم علم حصولی به تصور و تصدیق	۵۱۵
تعريف تصور و تصدیق	۵۱۵
اجزای قضیه	۵۱۵
حقیقت حکم	۵۱۷
• فصل نهم: تقسیم علم حصولی به بدبیهی و نظری	۵۱۸
تعريف بدبیهی و نظری	۵۱۸
اقسام بدبیهیات	۵۱۸
بدبیهی‌ترین قضیه اولی	۵۱۹
یادآوری: بررسی شبهات سو福سطایان	۵۱۹
• فصل دهم: تقسیم علم حصولی به حقیقی و اعتباری	۵۲۴
نحوه انتزاع مفاهیم اعتباری	۵۲۷
نحوه انتزاع مفاهیم منطقی	۵۲۷
نحوه انتزاع مفاهیم فلسفی	۵۲۸
یادآوری: اصطلاحات «اعتباری»	۵۳۱
نتایج	۵۳۳
• فصل یازدهم: علم حضوری شیء به خود و به اشیای دیگر	۵۳۴
علم حضوری جوهر مجرد نسبت به خودش	۵۳۵
علم حضوری جوهر مجرد نسبت به غیر خودش	۵۳۵
• فصل دوازدهم: هر مجردی، عقل، عاقل و معقول است	۵۳۷
هر مجردی معقول است	۵۳۷
هر مجردی، عقل است	۵۳۷

۵۹۸	• فصل سیزدهم: قدرت واجب تعالی
۵۹۸	تعريف قدرت انسان
۶۰۰	تعريف قدرت واجب تعالی
۶۰۰	اثبات قدرت واجب تعالی
۶۰۱	چند اشکال و پاسخ به آنها
۶۰۳	• فصل چهاردهم: واجب تعالی مبدأ هر موجود ممکن است
۶۰۴	دو برهان بر فراغیری قدرت واجب تعالی نسبت به همه افعال
۶۰۵	منافاتنداشتن استنادیک فعل به واجب بالذات و به فاعل‌های دیگر
۶۰۵	تقد دیدگاه معترضه درباره افعال اختیاری انسان
۶۰۷	تقد دیدگاه اشعاره درباره افعال اختیاری انسان
۶۰۹	• فصل پانزدهم: حیات واجب تعالی
۶۰۹	معنای حیات
۶۱۰	اثبات حیات واجب تعالی
۶۱۰	• فصل شانزدهم: اراده و کلام
۶۱۰	کلام از صفات ذاتی نیست
۶۱۲	• فصل هفدهم: عنایت الهی نسبت به خلق و اینکه نظام هستی، بهترین
۶۱۲	معنای عنایت
۶۱۳	اثبات عنایت واجب تعالی نسبت به خلق
۶۱۴	عنایت عقول مجذد نسبت به افعال خود
۶۱۴	نظام جاری در عالم، استوارترین نظام است
۶۱۵	• فصل هجدهم: خیر و شر و چگونگی دخول شر در قضاای الهی
۶۱۵	معنای خیر و شر
۶۱۶	شر، امری عدمی است
۶۱۸	اختصاص شر به عالم ماده
۶۱۹	منافاتنداشتن شرور موجود در عالم با عنایت الهی
۶۲۰	• فصل نوزدهم: ترتیب افعال واجب تعالی یا نظام آفرینش
۶۲۰	سه عالم کلی وجود
۶۲۲	• فصل بیستم: عالم عقلی و نظام آن و چگونگی پیدایش کثیر در آن
۶۲۲	صادر اول و ویژگی‌های آن
۶۲۲	نوع مجذد، منحصر در یک فرد است

۶۲۴	پیدایش کثافت در عالم عقل.....
۶۲۶	بررسی ادله صدر المتألهین بر اثبات ارباب انواع.....
۶۲۸	یادآوری درباره قاعده امکان اشرف.....
۶۳۰	• فصل بیست و یکم: عالم مثال.....
۶۳۰	ویرگی‌های عالم مثال.....
۶۳۱	خيال منفصل و خيال متصل.....
۶۳۱	اثبات اقسام صور مثالی.....
۶۳۲	• فصل بیست و دوم: عالم مادی.....
۶۳۲	ویرگی‌های عالم ماده.....
۶۳۲	پایان عالم مادی.....
۶۳۳	ربط عالم متغیر به علت ثابت.....
۶۳۳	• فصل بیست و سوم: حدوث عالم.....
۶۳۳	حدوث ذاتی عالم.....
۶۳۵	حدوث به حق عالم.....
۶۳۵	حدوث زمانی عالم ماده.....
۶۳۷	بررسی تصویر متکلمان از حدوث عالم.....
۶۳۷	• فصل بیست و چهارم: دوام فیض.....
۶۴۱	■ نمونه سوالات امتحانی.....
۶۵۰	■ نمایه موضوعات و اعلام.....